

Recenzja

rozprawy doktorskiej na stopień doktora nauk medycznych w dyscyplinie medycyna

mgr dietetyki Zuzanny Chęcińskiej – Maciejewskiej

pt. „*Wpływ zimowego pływania na organizm człowieka*”

wykonanej pod kierunkiem naukowym prof.zw.dr hab.med. Hanny Krauss (promotor)
i dr n.med. Ewy Miller - Kasprzak (promotor pomocniczy)
w Katedrze i Zakładzie Fizjologii Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego
im.Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

Podstawę formalną wykonania recenzji stanowi pismo Dziekana Wydziału
Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 31
marca 2020 r. (DWL/223/2020), powołujące się na uchwałę Rady Wydziału Lekarskiego I z
dnia 4 marca 2020 r

Ocena strony formalnej

Rozprawa doktorska mgr Zuzanny Chęcińskiej-Maciejewskiej została opracowana
zgodnie z wytycznymi wynikającymi z Ustawy o stopniach i tytule naukowym oraz o
stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003 roku (Dz.U.2003, nr 65 poz.595 z
późniejszymi zmianami).

Przedstawiona do oceny dysertacja pt. „*Wpływ zimowego pływania na organizm
człowieka*” składa się z dwóch podstawowych części. Część pierwsza o objętości 30 stron,
stanowi autoreferat, który obejmuje wykaz publikacji stanowiących rozprawę doktorską,
wykaz stosowanych skrótów, omówienie publikacji poprzez wprowadzenie, założenie i cele
pracy, charakterystykę materiału badawczego, opis metodyki badawczej, podsumowanie
osiągnięć badawczych, wnioski, wykaz wybranych pozycji piśmiennictwa oraz streszczenia w
językach polskim i angielskim. Druga część rozprawy stanowi cykl trzech monotematycznych,
oryginalnych publikacji naukowych z lat 2017–2019, opublikowanych w czasopismach
naukowych krajowych (*Medycyna Sportowa* – 1 praca) i zagranicznych (*Journal of Physiology
and Pharmacology* – 2 prace), które znajduje się w bazie Journal Citation Reports(JCR).

Łączny współczynnik oddziaływania publikacji wynosi 5,022, liczba punktów MNiSW – 102. Należy podkreślić, że Doktorantka jest pierwszym autorem publikacji składających się na rozprawę doktorską, Jej wkład autorski jest znaczący. Z oświadczeń współautorów prac składających się na rozprawę doktorską wynika, że mgr Zuzanna Chęcińska – Maciejewska była autorką koncepcji przeprowadzanych badań, analizowała wyniki oraz przygotowywała manuskrypty do druku.

W skład cyklu wchodzi następujące publikacje:

1. **Chęcińska-Maciejewska Z.**, Miller-Kasprzak E., Checinska A., Korek E., Gibas-Dorna M., Adamczak-Ratajczak A., Bogdanski P., Krauss H.: *Gender-related effect of cold water swimming on the seasonal changes in lipid profile, apob/apoa-i ratio, and homocysteine concentration in cold water swimmers*. Journal of Physiology and Pharmacology 2017, 68, 6, 887-896 (IF=2.478; MNiSW: 25);
2. **Chęcińska –Maciejewska Z.**, Korek E., Kupsz J., Nurek J., Jaśtak M., Krauss H.: *Zachowania pro - i antyzdrowotne morsów – zimowych pływaków*. Medycyna Sportowa / Polish J Sport Med 2019; 1(4); Vol. 35, 21-33 (MNiSW:12);
3. **Chęcińska-Maciejewska Z.**, Niepolski L., Chęcińska A., Korek E., Kołodziejczak B., Krauss H., Gibas-Dorna M.: *Regular cold water swimming during winter time affects resting hematological parameters and serum erythropoietin*. Journal of Physiology and Pharmacology 2019, Vol. 70, 5, 747-756 (IF: 2.544; MNiSW: 70).

Ponieważ oryginalne prace badawcze, które składają się na rozprawę doktorską, były poddane wcześniej ocenie przez redakcje czasopism i niezależnych recenzentów, moja recenzja tak przygotowanej rozprawy koncentruje się przede wszystkim na ocenie autoreferatu. Ta część dysertacji, będąca autorskim opracowaniem Doktorantki, pokazuje bowiem Jej zasób wiedzy, umiejętności formułowania wniosków i posługiwania się piśmiennictwem naukowym.

Uwagi krytyczne

Wszystkie kryteria niezbędne do przedstawienia rozprawy doktorskiej zostały spełnione. Recenzent nie wnosi uwag krytycznych do formy i struktury formalnej rozprawy.

Ocena merytoryczna rozprawy

W części wprowadzającej Doktorantka przedstawiła rys historii terapii zimnem od starożytności do czasów współczesnych oraz w bardzo syntetyczny sposób opisała reakcje fizjologiczne organizmu na działanie niskich temperatur.

W odniesieniu do kluczowej (metodologicznie) części – główny cel pracy został dobrze sformułowany, poparty 3 celami szczegółowymi występującymi w poszczególnych pracach, które mają czytelne walory poznawcze i praktyczne. Jest to bardzo istotne, gdyż nawiązują do teoretycznego tła problemu. Autorka sformułowała 3 założenia – hipotezy badawcze, które stanowią obowiązujący standard metodologiczny.

W bardzo syntetyczny sposób opisano materiał badawczy z kryteriami włączającymi i wykluczającymi z projektu, badania ankietowe, antropometryczne i biochemiczne. Zastosowano prawidłowe procedury statystyki zaawansowanej w analizie wyników badań, wskazano testy, na podstawie których określono znamienność statystyczną obserwowanych zmian.

Na przeprowadzenie badań uzyskano zgodę Komisji Bioetycznej przy Uniwersytecie Medycznym im K.Marcinkowskiego w Poznaniu KB-1006/13, KB-889/18, KB-885/19.

Wyniki badań prezentowane przez Doktorantkę w poszczególnych pracach nawiązują do celu głównego pracy, ich treść jest przejrzysta dla czytelnika. Zostały szczegółowo przeanalizowane i szeroko przedyskutowane na tle bieżącej literatury zagranicznej, stąd wartość przedstawionych badań w powyższym cyklu publikacji w mojej ocenie jest wysoka.

Pewnym przeoczeniem jest brak „Dyskusji” w przedstawionym Autoreferacie, w której Doktorantka mogłaby w pełni wykazać się dojrzałością naukową i zdolnością do kompleksowej interpretacji uzyskanych przez siebie wyników na tle danych piśmiennictwa. Ale pewną rekompensatą jest to, że w prezentowanym cyklu prac „dyskusje” są zwarte, interesujące, ukazujące osiągnięcia, a często ograniczenia rezultatów badań przeprowadzonych

w wielu ośrodkach naukowych. W rozdziałach tych zgromadzono znaczną ilość wyników do porównań, stwarzając tym samym bazę danych, do której w łatwy sposób będą mogli docierać zainteresowani problemem.

Sformułowane wnioski trafnie koncentrują się na najistotniejszych rezultatach całego projektu badawczego.

Myślę, że w trakcie publicznej obrony warto przedyskutować następujące zagadnienia:

1. Związek między chłodzeniem skóry a wydzielaniem erytropoetyny.
2. Przyczyna obniżenia stężenia kwasu foliowego w przebiegu sezonu morsowania.

Z obowiązku recenzenta należy wymienić stosunkowo drobne uchybienia zaobserwowane podczas lektury niniejszej rozprawy, takie jak błędy literowe i interpunkcyjne, a także brak niektórych skrótów w ich wykazie (np. TSH, SBP, DBP, FM, FFM, MM, RBC, BMI, PG12).

Podsumowanie

Nowa forma opracowania rozprawy doktorskiej, która niewątpliwie podąża za duchem czasu wymaga pełnej spójności opisu uzyskanych wyników z danymi opublikowanymi w załączonych publikacjach oraz umiejętności syntetycznej analizy całości uzyskanych wyników na tle danych piśmiennictwa. Przedłożona do recenzji rozprawa na stopień doktora w formie 3 oryginalnych prac naukowych spełnia właśnie te wymogi.

Pragnę podkreślić, że cały projekt stanowiący podstawę dysertacji doktorskiej mgr Zuzanny Chęcińskiej – Maciejewskiej został starannie zaplanowany i poprawnie wykonany, a uzyskane wyniki są oryginalne i interesujące.

Przedstawione w recenzji uwagi odnoszą się głównie do niewielkich błędów stylistycznych, skrótów myślowych Doktorantki i formy redakcji autoreferatu.

Nie umniejszają one jednak mojej wysokiej oceny pracy. Rozprawa stanowi samodzielny dorobek naukowy, a Doktorantka wykazała się wiedzą i umiejętnością prowadzenia badań naukowych.

KATEDRA FIZJOTERPII KLINICZNEJ

Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu
ul. Królowej Jadwigi 27/39 | 61-871 Poznań | NIP 777-00-03-185 | REGON 000327853
www.awf.poznan.pl
tel. (61) 835 51 40 | (61) 835 51 48 | e-mail: rehabilitacja@awf.poznan.pl

Wniosek końcowy

Stwierdzam, że przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska mgr Zuzanny Chęcińskiej – Maciejewskiej pt.: „*Wpływ zimowego pływania na organizm człowieka*” spełnia wymogi określone Ustawą o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki z dn.14.03.2003 roku, jednocześnie **kwalfikuje Doktorantkę do nadania stopnia doktora w dziedzinie nauk medycznych w dyscyplinie medycyna.**

Zatem wnoszę do Wysokiej Rady Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego im.Karola Marcinkowskiego w Poznaniu o dopuszczenie mgr Zuzanny Chęcińskiej – Maciejewskiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Biorąc pod uwagę nowatorski charakter tematyki przeprowadzonych badań, ich kompleksowość, obszerność i wartość merytoryczną uzyskanych wyników oraz wysoką sumaryczną wartość IF cyklu publikacji zgłaszam wniosek o **wyróżnienie pracy nagrodą.**

Kierownik
Katedry Fizjoterapii Klinicznej

Prof. dr hab. Jacek Lewandowski

KATEDRA FIZJOTERAPII KLINICZNEJ

Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu
ul. Królowej Jadwigi 27/39 | 61-871 Poznań | NIP 777-00-03-185 | REGON 000327853
www.awf.poznan.pl
tel. (61) 835 51 40 | (61) 835 51 48 | e-mail: rehabilitacja@awf.poznan.pl

